

Sygn. akt I ACa 1571/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 marca 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Paweł Rygiel (spr.)
Sędziowie:	SSA Robert Jurga SSA Sławomir Jamróg
Protokolant:	st.sekr.sądowy Beata Zaczyk

po rozpoznaniu w dniu 15 marca 2017 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki z o.o. w K.

przeciwko (...)Spółce Akcyjnej w K.

o zapłatę

na skutek apelacji strony powodowej

od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie

z dnia 28 czerwca 2016 r. sygn. akt IX GC 54/16

1. **oddala apelację;**

2. **zasądza od strony powodowej na rzecz pozwanej kwotę 5.400 zł (pięć tysięcy czterysta złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.**

SSA Robert Jurga SSA Paweł Rygiel SSA Sławomir Jamróg

sygn. akt I ACa 1571/16

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 15 marca 2017 r.

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Okręgowy oddalił powództwo, którym powódka (...) Spółka z o.o. w K. domagała się zasądzenia od pozwanego (...)S.S.A. w K. kwoty 100 000 zł z ustawowymi odsetkami, a to z tytułu wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z reklamowych band obrotowych za okres od 15 stycznia 2013 r. do 12 stycznia 2014 r. Nadto Sąd zasądził od strony powodowej na rzecz strony pozwanej koszty procesu.

Sąd I instancji ustalił, że strony łączyła, zawarta w dniu 3 sierpnia 2006 r., umowa o współpracy w zakresie korzystania z systemu band obrotowych. Spółka (...) zobowiązała się zakupić i umieścić na stadionie przy ul. (...) w K. w oznaczonych w umowie terminach łącznie 80 sztuk band obrotowych po 3 m³ każda, o łącznej powierzchni 240 m², Spółka (...) zobowiązała się udostępnić spółce (...) powierzchnię na stadionie przy ul. (...) w K. pod umieszczenie systemu band. Nadto strony określiły, że po upływie każdego półrocza obowiązywania umowy powodowa spółka przeniesie na rzecz spółki (...) własności 10 modułów. Własność ostatnich 10 modułów miała być przeniesiona na spółkę (...) 30 czerwca 2010 roku. W umowie określono także zasady wzajemnych płatności - z jednej strony z tytułu wynagrodzenia za udostępnienie powierzchni, z drugiej strony z tytułu sprzedaży band reklamowych.

Następnie przedmiotowa umowa była przez strony aneksowana.

Z kolei w dniu 30 sierpnia 2007 r. strony zawarły porozumienie dotyczące zasad umieszczania band reklamowych na mecze piłkarskie.

Pomiędzy stronami doszło do sporu, w wyniku którego spółka (...) złożyła w dniu 15 października 2007 r. oświadczenie o odstąpieniu od opisanej wyżej umowy. Jednocześnie wezwała pozwaną do wydania 20 sztuk nośników reklamowych i wydania 16 sztuk banerów będących własnością (...). W dniu 24 października 2007 roku spółka (...) wezwała spółkę (...) do wydania 30 sztuk nośników reklamowych.

Pozwana spółka zakwestionowała skuteczność odstąpienia od umowy przez stronę powodową. Natomiast pismem z 26 czerwca 2008 r. sama oświadczyła, że odstępuje od umowy w zakresie 40 modułów, które nie przeszły na własność spółki (...). Jednocześnie wezwała do odbioru nośników reklamowych znajdujących się na stadionie przy ul. (...) w K..

W dniu 28 lipca 2008 r. spółka (...) przekazała spółce (...) nośników reklamowych. Następnie, w dniu 1 października 2008 r. strona powodowa wezwała pozwaną o zwrot 20 sztuk urządzeń reklamowych.

Z kolei pismem z 12 lutego 2009 r. spółka (...) wezwała (...) do odbioru band obrotowych będących własnością spółki (...).

Następnie, dopiero pismem z 25 czerwca 2014 r., spółka (...) wezwała spółkę (...) do zwrotu 16 sztuk nośników oraz do zapłaty 4 800 000 zł za korzystanie z nośników od 15 października 2007 r.

W lipcu 2014 roku w spółka strona powodowa złożyła do Sądu Rejonowego (...) w K. wniosek o zawezwanie spółki (...) do zawarcia ugody, której przedmiotem było roszczenie o zapłatę 4 800 000 zł i zwrot 16 sztuk nośników reklamowych.

Nadto sąd ustalił, że spółka (...) w 2010 r. zdemontowała bandy pochodzące od spółki (...) ze stadionu i złożyła je w swoich pomieszczeniach na przechowanie.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy uznał zgłoszone roszczenie za nieuzasadnione. Odwołując się do treści art. 224 § 2 k.c. w zw. z art. 225 k.c. Sąd wskazał, że jakkolwiek strona powodowa wykazała, iż jest właścicielem spornych modułów reklamowych, to nie udowodniła, że strona pozwana korzystała z modułów w okresie od 15 stycznia 2013 roku do 12 stycznia 2014 roku. Podkreślił, że korzystaniem z rzeczy w rozumieniu art. 224 k.c. nie jest samo tylko władanie rzeczą, lecz odnoszenie z tego władania korzyści, czyli używanie rzeczy. Tymczasem nie ma dowodu na to, że strona pozwana w okresie objętym pozwem używała modułów. Samo ich przechowywanie w oczekiwaniu na to, że strona powodowa je odbierze, nie uprawnia jeszcze strony powodowej do wynagrodzenia.

Niezależnie od powyższego Sąd ocenił jako bezzasadny podniesiony przez pozwaną zarzut przedawnienia roszczenia.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c.

Od powyższego orzeczenia apelację wniosła strona powodowa, zarzucając:

- naruszenie art. 233 § 1 k.p.c., skutkiem czego było: przyjęcie że strona pozwana - pomimo tego, że była w posiadaniu modułów należących do powódki – nie korzystała z nich w okresie objętym żądaniem pozwu; przyjęcie że pozwana skutecznie wezwała powódkę do odbioru 20 sztuk nośników będących własnością powódki; pominięcie, że powódka co najmniej dwukrotnie udawała się do siedziby pozwanej celem odzyskania modułów, a strona pozwana bezpodstawnie odmawiała ich wydania; pominięcie kwestii daty rozwiązania umowy łączącej strony;

- naruszenie art. 227 k.p.c. w zw. z art. 278 § 1 k.p.c. poprzez oddalenie wniosku dowodowego z opinii biegłego na okoliczność wyceny należnego powódce wynagrodzenia za korzystanie ze spornych modułów;

- naruszenie art. 224 § 2 k.c. w zw. z art. 225 k.c. w zw. z art. 6 k.c. poprzez ich błędną wykładnię i przyjęcie, że powódka musiała udowodnić faktyczne korzystanie przez pozwaną z nośników w sytuacji, gdy do domagania się wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z rzeczy wystarczające jest pozbawienie właściciela posiadania rzeczy;

- naruszenie art. 336 k.c. poprzez jego niezastosowanie, co doprowadziło do nieprawidłowego przyjęcia, że do uznania zasadności zadania wynagrodzenia za bezumowne korzystanie z rzeczy nie wystarczy sama możliwość tego korzystania przez posiadacza, który był w posiadaniu spornych modułów.

Apelująca powódka wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie powództwa w całości i zasądzenie kosztów postępowania.

Strona pozwana wniosła o oddalenie apelacji i zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja powodowej spółki nie może odnieść zamierzonego skutku.

Chybione są wszelkie zarzuty apelującej skierowane przeciwko podstawie faktycznej. Ustalenia dokonane w pierwszej instancji są prawidłowe i Sąd Apelacyjny przyjmuje je za własne. Ustalenia te znajdują oparcie we wszystkich przeprowadzonych dowodach, a ich ocena mieści się w granicach wyznaczonych art. 233 § 1 k.p.c. Podkreślenia przy tym wymaga, że w istocie, w zasadniczej części, fakty będące przedmiotem oceny – w zakresie koniecznym dla rozstrzygnięcia sprawy - nie są sporne. W szczególności nie są kwestionowane przez żadną ze stron okoliczności faktyczne dotyczące treści stosunku prawnego, który łączył strony, wynikającego z tego stosunku zakresu obowiązków i uprawnień stron, złożenia przez każdą ze stron oświadczenia o odstąpieniu od umowy, ilości modułów będących w posiadaniu strony pozwanej, treści wzajemnie składanych pism wzywających do wydania bądź odbioru tych modułów oraz okoliczności związane z wydaniem części modułów stronie pozwanej i efektów udania się przez powódkę do siedziby pozwanej celem wydania modułów. Podobnie, nie jest kwestionowane ustalenie, że sporne moduły nie są aktualnie wykorzystywane przez stronę pozwaną, są natomiast w jej władaniu – złożone w magazynie.

Zauważenia zatem wymaga, że strony różnią się w ocenie prawnej niespornego stanu faktycznego. Tym samym, w znacznej części, zarzuty apelacyjne skierowane przeciwko podstawie faktycznej, odwołujące się do naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., nie dotyczą sfery faktycznej sprawy, a sfery prawnej. I tak, to jakie znaczenie w sprawie ma fakt kwestionowania przez pozwaną własności powódki spornych modułów nie ma wpływu na treść ustaleń (co najwyżej przedmiotem ustaleń może być odnotowanie stanowiska pozwanej w tym zakresie, wyrażane w różnych okresach czasu). Podobnie, fakty związane ze złożeniem przez pozwaną spornych modułów w magazynie stanowi co najwyżej przedmiot oceny, czy pozwana jest posiadaczem w rozumieniu art. 224 i nast. k.c.

Zważyć także należy, że bez znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy pozostaje, oświadczenie której ze stron o odstąpieniu od umowy było skuteczne, jak też zachowanie której strony przy wykonywaniu umowy było niewłaściwe. Istotne bowiem jest to, że niezależnie od szczegółowych ustaleń dotyczących wyżej wskazanych kwestii, bezsporne jest, iż w okresie objętym żądaniem pozwu umowa łącząca strony już nie obowiązywała. Odwołując się bowiem do podstawy zgłoszonego roszczenia, które podlega ocenie poprzez dyspozycję art. 224 i nast. k.c., rozstrzygnięcie sprawy wymaga wyłącznie ustalenia, czy powódka jest właścicielem spornych modułów, czy pozwany jest posiadaczem samoistnym

bądź zależnym tych modułów w rozumieniu w/w przepisów oraz czy jest posiadaczem w dobrej czy w złej wierze. W sytuacji zatem, w której poza sporem pozostaje, że obie strony uznają, iż w okresie objętym żądaniem pozwu tj. od 15 stycznia 2013 r. do 12 stycznia 2014 r. nie łączyła je już umowa z dnia 3 sierpnia 2006 r., to powoływane w tym zakresie przez apelującą okoliczności są obojętne.

W pełni należy podzielić ocenę Sądu Okręgowego, że powódka wykazała własność spornych modułów. Zasadnie natomiast zarzuca powodowa spółka, że dla przyjęcia odpowiedzialności strony pozwanej obojętne jest to, czy w okresie objętym żądaniem pozwu pozwana w sposób efektywny z nich korzystała. W świetle treści art. 336 k.c., dla przyjęcia posiadania rzeczy przez posiadacza wystarczające jest bowiem ustalenie faktycznego władztwa nad rzeczą rozumianego jako sama możliwość władania, a więc także korzystania z rzeczy (corpus) z zamiarem władania (animus) dla siebie jak właściciel (posiadacz samoistny) bądź wolą władania w zakresie odpowiadającym prawu podmiotowemu innemu niż własność (posiadacz zależny). Tym samym ocena, czy pozwana jest posiadaczem spornych modułów nie może być dokonana tylko poprzez odwołanie się do tego, czy w sposób efektywny z nich korzysta.

Pomimo tego apelacja strony powodowej nie jest uzasadniona. Zważyć bowiem należy, że pismem z dnia 12 lutego 2009 r. pozwana spółka (...) wezwała powódkę (...) do odbioru band obrotowych będących własnością spółki (...), przez co uzewnętrzniała brak zamiaru władania modułami. Jak już wcześniej wskazano, dla przydania przymiotu posiadacza oznaczonej osobie nie jest wystraszające samo faktyczne władztwo nad rzeczą, ale także istnienie zamiaru władania w zakresie odpowiadającym prawu własności bądź innemu prawu podmiotowemu. Niezbędne jest zatem istnienie woli posiadania ukierunkowanego na określony zakres władztwa. Wola ta nie może być ukryta. Chodzi więc o jawny dla otoczenia, niedwuznaczny zamiar. Tym samym zachowanie pozwanej polegające na nie korzystaniu ze spornych modułów, ich złożeniu w magazynie, w połączeniu z uzewnętrznieniem braku woli władania poprzez wezwanie pozwanej do odbioru rzeczy musi skutkować oceną, że w okresie objętym żądaniem pozwu pozwana nie była posiadaczem spornych modułów. Tym samym powódce, za ten okres czasu, nie przysługuje przeciwko pozwanej roszczenie o wynagrodzenie za bezumowne korzystanie z rzeczy.

Sąd Apelacyjny dostrzega, że w różnych okresach czasu postawa strony pozwanej była różna, w tym uprzednio pozwana odmawiała wydania modułów powódce. Tym niemniej zważyć należy, że znaczenie w sprawie mają okoliczności faktyczne, jakie ukształtowały się przed okresem objętym żądaniem pozwu. Przypomnieć zatem należy, że istotnie, przed dniem 12 lutego 2009 r., pomimo wezwań powódki, pozwana nie wydała spornych modułów. Tym niemniej oświadczeniem zawartym w piśmie z dnia 12 lutego 2009 r. uzewnętrzniała brak woli dalszego władania modułami. Od tej zatem daty nie sposób uznać pozwanej za posiadacza rzeczy. Stan ten nie zmienił się do upływu okresu, za który powódka dochodzi roszczenia. Od dnia 12 lutego 2009 r. do dnia 12 stycznia 2014 r. powódka nie podjęła próby odbioru spornych rzeczy, jak też pozwana nie uzewnętrzniała tego rodzaju zachowania, które wskazywałyby na wolę władania modułami. Ewentualne późniejsze zachowania stron, w tym związane z wezwaniem pozwanej do wydania rzeczy pismem z dnia 25 czerwca 2014 r., jak też związanie z zawezwaniem - w lipcu 2014 r. - do próby ugodowej, pozostają obojętne dla oceny stanu faktycznego istniejącego w okresie objętym żądaniem pozwu. W oczywisty sposób nie można wykluczyć, że późniejsze, ewentualne manifestowanie przez pozwaną woli władania rzeczą może skutkować zmianą okoliczności faktycznych i oceną, że pozwana stała się posiadaczem w rozumieniu art. 224 k.c. Tyle tylko, że z uwagi na to, że przedmiot procesu został zakreślony poprzez wskazanie okresu czasu, za jaki powódka dochodzi wynagrodzenia za bezumowne korzystanie, ewentualna zmiana stanu faktycznego po tym okresie pozostaje poza oceną wynikającą z przedmiotu roszczenia (art. 321 k.p.c.).

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Apelacyjny, na podstawie art. 385 k.p.c., orzekł jak w sentencji.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd orzekł zgodnie z zasadą odpowiedzialności za jego wynik (art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c.). Na zasądzone koszty składa się opłata od wynagrodzenia zawodowego pełnomocnika, ustalona zgodnie z § 2 pkt 6 w zw. z § 10 ust.1 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 1804) w zw. z § 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1667).

SSA Robert Jurga SSA Paweł Rygiel SSA Sławomir Jamróg